แบบรายงานการตรวจราชการระดับเขต ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

คณะที่1Promotion & Prevention Excellence (ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคเป็นเลิศ)

หัวข้อ การพัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพคนไทยกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น ร้อยละเด็กกลุ่มอายุ 0-12 ปีฟันดีไม่มีผุ (cavity free)

เขตสุขภาพที่....1....จังหวัดแพร่ ตรวจราชการรอบที่ 1 วันที่ 19-21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561

1. ประเด็นการตรวจราชการ

1.1 การส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรคในช่องปาก เพื่อให้เด็กปราศจากฟันผุ

1.2 ควบคุมโรคในช่องปากและลดการสูญเสียฟันแท้ในเด็กอายุ 12 ปี

1.3 ขยายความครอบคลุมสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อทันตสุขภาพในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียน

2. สถานการณ์สภาวะช่องปากและพฤติกรรม

กลุ่มอายุ	ตัวชี้วัดสภาวะทันตสุขภาพ	เมือง			สูงเม่น			เด่นชัย		
		58	59	60	58	59	60	58	59	60
18 ด.	ร้อยละเด็กปราศจากฟันผุ	93.4	97.5	93.38	99.2	99.5	100	94.5	98.8	96.87
		ลอง			วังชิ้น			สอง		
		58	59	60	58	59	60	58	59	60
		96.0	99.2	97.30	98.8	95.0	96.77	93.2	87.7	92.43
		ร้องกวาง			หนองม่วงไข่			จังหวัด		
		58	59	60	58	59	60	58	59	60
		95.7	97.4	99.15	97.6	97.3	100	**95.7**	**96.8**	**96.25**
กลุ่มอายุ	ตัวชี้วัดสภาวะทันตสุขภาพ	เมือง			สูงเม่น			เด่นชัย		
		58	59	60	58	59	60	58	59	60
18 ด.	ร้อยละเด็กได้รับการแปรงฟันจากผู้ปกครอง	93.9	96.9	97.3	79.0	99.5	100	97.2	95.2	83.4
		ลอง			วังชิ้น			สอง		
		58	59	60	58	59	60	58	59	60
		84.1	89.1	95.2	84.5	76.8	95.1	96.6	95.0	95.1
		ร้องกวาง			หนองม่วงไข่			จังหวัด		
		58	59	60	58	59	60	58	59	60
		86.3	98.3	99.1	100	100	100	**88.9**	**94.4**	**94.7**

กลุ่มอายุ	ตัวชี้วัดสภาวะทันตสุขภาพ	เมือง			สูงเม่น			เด่นชัย		
		58	59	60	58	59	60	58	59	60
3 ปี	ร้อยละเด็กปราศจากฟันผุ	58.8	73.6	81.6	58.5	60.9	66.5	57.6	59.3	65.1
		ลอง			วังชิ้น			สอง		

		58	59	60	58	59	60	58	59	60
		74.4	74.8	74.3	51.4	55.3	68.8	50.4	56.6	57.5
		ร้องกวาง			หนองม่วงไข่			จังหวัด		
		58	59	60	58	59	60	58	59	60
		48.9	61.0	66.1	54.1	72.8	80.4	**58.3**	**65.4**	**70.0**
กลุ่มอายุ	ตัวชี้วัดสภาวะทันตสุขภาพ	เมือง			สูงเม่น			เด่นชัย		
		58	59	60	58	59	60	58	59	60
6 ปี กลุ่มอายุ (ป.1)	ร้อยละเด็กปราศจากฟันผุในฟัน**น้ำนม** (Caries free)	22.7	25.4	28.28	31.9	28.7	27.36	12.9	17.7	13.56
		ลอง			วังชิ้น			สอง		
		58	59	60	58	59	60	58	59	60
		21.5	38.7	21.49	36.5	36.8	30.18	18.9	18.2	20.23
		ร้องกวาง			หนองม่วงไข่			จังหวัด		
		58	59	60	58	59	60	58	59	60
		20.7	13.9	27.63	18.8	38.3	31.18	**23.9**	**26.4**	**25.57**
กลุ่มอายุ	ตัวชี้วัดสภาวะทันตสุขภาพ	เมือง			สูงเม่น			เด่นชัย		
		58	59	60	58	59	60	58	59	60
6 ปี (ป.1)	ร้อยละเด็กปราศจากฟันผุในฟัน**ถาวร** (Caries free)	80.8	73.0	84.36	96.7	95.0	96.78	90.1	95.8	93.22
		ลอง			วังชิ้น			สอง		
		58	59	60	58	59	60	58	59	60
		85.7	82.5	95.49	88.6	95.7	95.22	92.6	91.9	94.02
		ร้องกวาง			หนองม่วงไข่			จังหวัด		
		58	59	60	58	59	60	58	59	60
		85.3	94.9	96.1	89.9	95.8	88.17	**86.2**	**85.9**	**91.53**

กลุ่มอายุ	ตัวชี้วัดสภาวะทันตสุขภาพ	**เมือง**			**สูงเม่น**			**เด่นชัย**		
		58	59	60	58	59	60	58	59	60
12 ปี	ร้อยละเด็กปราศจากฟันผุในฟัน**ถาวร**	68.6	67.0	69.0	62.1	64.5	69.8	51.3	64.9	64.9
		ลอง			**วังชิ้น**			**สอง**		
		58	59	60	58	59	60	58	59	60
		67.7	69.7	78.9	58.6	66.7	58.9	61.4	64.7	62.5
		ร้องกวาง			**หนองม่วงไข่**			**จังหวัด**		
		58	59	60	58	59	60	58	59	60

		46.8	61.7	46.7	69.2	88.2	68.2	**63.8**	**66.5**	**66.4**
กลุ่มอายุ	ตัวชี้วัดสภาวะทันตสุขภาพ	**เมือง**			**สูงเม่น**			**เด่นชัย**		
		58	59	60	58	59	60	58	59	60
12 ปี	ร้อยละเด็กฟันดีไม่มีผุ Cavity free	84.1	85.2	**85.58**	74.3	76.9	83.79	69.5	82.8	84.79
		ลอง			**วังชิ้น**			**สอง**		
		58	59	60	58	59	60	58	59	60
		82.1	82.0	88.60	79.3	87.0	**80.25**	81.9	85.8	92.51
		ร้องกวาง			**หนองม่วงไข่**			**จังหวัด**		
		58	59	60	58	59	60	58	59	60
		70.0	91.7	**94.04**	83.5	94.1	84.79	**80.3**	**84.5**	**86.70**
กลุ่มอายุ	ตัวชี้วัดสภาวะทันตสุขภาพ	**เมือง**			**สูงเม่น**			**เด่นชัย**		
		58	59	60	58	59	60	58	59	60
12 ปี	ร้อยละเด็กมีสภาวะเหงือกอักเสบ	66.2	11.7	5.0	7.2	3.9	5.4	13.1	9.7	16.13
		ลอง			**วังชิ้น**			**สอง**		
		58	59	60	58	59	60	58	59	60
		9.7	5.0	5.2	7.4	1.1	11.1	36.8	32.0	32.1
		ร้องกวาง			**หนองม่วงไข่**			**จังหวัด**		
		58	59	60	58	59	60	58	59	60
		19.7	5.1	12.5	76.5	21.3	25.3	**39.3**	**11.5**	**10.9**

กลุ่มอายุ	ตัวชี้วัดสภาวะทันตสุขภาพ	**เมือง**			**สูงเม่น**			**เด่นชัย**		
		58	59	60	58	59	60	58	59	60
12 ปี	ร้อยละเด็กแปรงฟันก่อนนอนทุกวัน	72.3	77.2	81.6	75.8	80.6	78.7	69.4	53.9	72.2
		ลอง			**วังชิ้น**			**สอง**		
		58	59	60	58	59	60	58	59	60
		45.8	62.4	63.0	42.1	61.4	63.7	42.4	42.2	63.9
		ร้องกวาง			**หนองม่วงไข่**			**จังหวัด**		
		58	59	60	58	59	60	58	59	60
		60.1	45.7	69.2	69.4	70.6	32.5	**63.2**	**65.7**	**70.6**

หมายเหตุ : ในการตรวจราชการครั้งที่ 2 ใช้ข้อมูล ปี 2558 – 2560

3. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ (ณ วันที่ 16 มกราคม 2561)

ลำดับ	ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล	เมือง	สูงเม่น	เด่นชัย	ลอง	วังชิ้น	สอง	ร้องกวาง	หนองม่วงไข่	ภาพรวมจังหวัด (ข้อมูล ณ วันที่รับตรวจ)
1.กลุ่มอายุ 0-2 ปี											
1	ร้อยละของเด็ก 0-2ปีผู้ปกครองได้รับการฝึกแปรงฟันโดยลงมือปฏิบัติ	เป้าหมาย	1701	1204	600	1010	841	942	900	292	7490
		ผลงาน	678	337	207	368	167	339	185	48	2329
		อัตรา/ร้อยละ	**39.86**	**27.99**	**34.50**	**36.40**	**19.86**	**35.99**	**20.56**	**16.44**	**31.05**
2	ร้อยละของเด็ก 0-2ปีเคลือบ/ทาฟลูออไรด์เฉพาะที่	เป้าหมาย	1701	1204	600	1010	841	942	900	292	7490
		ผลงาน	402	223	166	111	84	174	81	39	1280
		อัตรา/ร้อยละ	**23.63**	**18.52**	**27.67**	**10.99**	**9.99**	**18.47**	**9**	**13.36**	**17.09**

วิเคราะห์ มาตรการ /กิจกรรมสำคัญ

จากข้อมูลสภาวะช่องปากพบว่าในบางพื้นที่สามารถควบคุมป้องกันโรคฟันผุได้ดีแต่บางพื้นที่ยังมีปัญหาในส่วนของการจัดการทั้งในส่วนของสิ่งแวดล้อมและปัจจัยตัวบุคคล ดังนั้น สำนักงานสาธารณสุขจึงได้กำหนดประเด็นที่มุ่งเน้นในการแก้ไขปัญหาและพัฒนางานด้านทันตสาธารณสุข ไว้ 3 ประเด็น คือ

1.) การส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรคในช่องปากเพื่อให้เด็กปราศจากฟันผุ
2.) ควบคุมโรคในช่องปากและลดการสูญเสียฟันแท้ในเด็กอายุ 12 ปี
3.) ขยายความครอบคลุมสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อทันตสุขภาพในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนเช่น โรงเรียนปลอดน้ำอัดลมและลดอาหารเสี่ยงต่อทันตสุขภาพ

ดังนั้น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแพร่ จึงได้ร่วมกับพื้นที่บริการ จัดวางมาตรการและกิจกรรมสำคัญ ดังนี้

1.ด้านการจัดระบบ งานส่งเสริมป้องกันสุขภาพช่องปากเด็ก 0-12 ปี โดยเริ่มตั้งแต่การส่งเสริมป้องกันสุขภาพช่องปากในระดับครอบครัว ชุมชน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนประถมศึกษาโดยแบ่งการดูแลออกเป็น 3 กลุ่มเป้าหมายหลัก

1.1 กลุ่มอายุ 0-3 ปี

ในปีที่ผ่านมาจังหวัดแพร่ได้ดำเนินโครงการตำบลฟันดีใน 10 พื้นที่นำร่อง และจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดบทเรียนการดำเนินงานเพื่อนำไปใช้เป็นต้นแบบในพื้นที่อื่นๆและในปี 2561 ในกลุ่มวัย 0-3 ปีได้ขยายพื้นที่ดำเนินการตำบลต้นแบบครอบคลุมพื้นที่ตำบลที่มีทันตาภิบาลปฏิบัติงานประจำ 51 แห่งเพื่อส่งเสริมป้องกันโรคฟันผุในเด็ก0-3ปี มีการดำเนินงานเชิงรุกและการคัดแยกกลุ่มเสี่ยงเด็ก ให้คำแนะนำที่เหมาะสมและติดตามเชิงรุกในเด็กกลุ่มเสี่ยงในชุมชนโดยเน้นการสอน/ฝึกวิธีการทำความสะอาดช่องปากเด็กแก่ผู้ปกครองและการทาฟลูออไรด์วานิช เน้นให้ผู้ปกครองแปรงฟันและตรวจช่องปากเบื้องต้นลูกของตนเองได้ โดยมีทันตบุคลากรและอสม.ติดตามเยี่ยมบ้านในเด็กกลุ่มเสี่ยง

ลำดับ	ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล	เมือง	สูงเม่น	เด่นชัย	ลอง	วังชิ้น	สอง	ร้องกวาง	หนองม่วงไข่	ภาพรวมจังหวัด (ข้อมูล ณ วันที่รับตรวจ)
1	ร้อยละของเด็ก 3-5 ปีได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก	เป้าหมาย	2119	1460	733	1167	1005	1079	1063	354	8980
		ผลงาน	792	264	307	388	318	190	238	112	2609
		อัตรา/ร้อยละ	**37.38**	**18.08**	**41.88**	**33.25**	**31.64**	**17.61**	**22.39**	**31.64**	**29.05**
2	ร้อยละของเด็ก 3-5 ปี เคลือบ/ทาฟลูออไรด์เฉพาะที่	เป้าหมาย	2119	1460	733	1167	1005	1079	1063	354	8980
		ผลงาน	377	264	307	388	318	190	238	112	1224
		อัตรา/ร้อยละ	**17.79**	**18.08**	**41.88**	**33.25**	**31.64**	**17.61**	**22.39**	**31.64**	**13.63**

ลำดับ	ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล	เมือง	สูงเม่น	เด่นชัย	ลอง	วังชิ้น	สอง	ร้องกวาง	หนองม่วงไข่	ภาพรวมจังหวัด (ข้อมูล ณ วันที่รับตรวจ)
3	ร้อยละของศพด.มีกิจกรรมแปรงฟันหลังอาหารกลางวันทุกวันด้วยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์	เป้าหมาย	30	18	5	10	8	20	11	8	110
		ผลงาน	28	18	5	10	8	20	11	8	108
		อัตรา/ร้อยละ	**93.23**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**98.18**

<u>วิเคราะห์ มาตรการ /กิจกรรมสำคัญ</u>

1.2 กลุ่มวัย 3-5 ปี

ในปี 2561 ในกลุ่มวัย 3-5 ปีและเด็กวัยเรียน ได้จัดทำโครงการบูรณาการงานส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค “เด็กแพร่ไร้ฟันผุ สุขภาพดี สูงดีสมส่วนและปลอดโรค” ดำเนินการในพื้นที่รับผิดชอบของรพ.สต.ที่มีทันตาภิบาลปฏิบัติงาน 51 แห่งโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลักดันให้เกิดนโยบาย/มาตรการที่เอื้อต่อสุขภาพที่ดีในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนประถมศึกษาพัฒนาต้นแบบการส่งเสริมโภชนาการและสุขภาพอนามัยของเด็กในศพด.และโรงเรียนประถมศึกษา สร้างเครือข่าย/สนับสนุนการดำเนินงานส่งเสริมป้องกันโรคในเด็กเล็กทั้งองค์รวม พัฒนาทักษะและองค์ความรู้ผู้ดูแลเด็กและครูอนามัยด้านส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในเด็กและพัฒนาองค์ความรู้เรื่องการอุดฟันน้ำนม SMART Technique แก่ทันตบุคลากรเพื่อควบคุมการลุกลามของโรคฟันผุในเด็กเล็กเป็นเทคนิคที่ใช้เวลาน้อยและให้บริการในชุมชนได้

ลำดับ	ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล	เมือง	สูงเม่น	เด่นชัย	ลอง	วังชิ้น	สอง	ร้องกวาง	หนองม่วงไข่	ภาพรวมเขต (ข้อมูล ณ วันที่รับตรวจ)
1	ร้อยละของเด็กอายุ 6ปีได้รับการเคลือบหลุมร่องฟัน	เป้าหมาย	772	553	276	403	356	408	366	129	3263
		ผลงาน	8	7	6	0	8	3	9	0	41
		อัตรา / ร้อยละ	**1.04**	**1.27**	**2.17**	**0**	**2.25**	**0.74**	**2.46**	**0**	**1.26**
2	ร้อยละของเด็กอายุ 6-12ปีได้รับบริการทันตกรรม	เป้าหมาย	6173	3795	2061	3148	2757	2865	2931	934	24664
		ผลงาน	2636	998	1116	970	1253	767	989	207	8936
		อัตรา / ร้อยละ	**42.23**	**26.3**	**54.15**	**30.81**	**45.45**	**26.77**	**33.74**	**22.16**	**36.23**
3	ร้อยละของโรงเรียนปลอดน้ำอัดลม ลูกอม ขนมกรุบกรอบและเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของน้ำตาลเกิน 5%	เป้าหมาย	60	36	18	32	34	33	32	8	253
		ผลงาน	60	36	18	28	33	33	32	8	248
		อัตรา/ ร้อยละ	**100**	**100**	**100**	**87.50**	**97.06**	**100**	**100**	**100**	**98.02**

วิเคราะห์ มาตรการ /กิจกรรมสำคัญ

1.3 จัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพงานทันตกรรมป้องกันในโรงเรียนประถมศึกษา

ตรวจสุขภาพช่องปากนักเรียนและจัดทำฐานข้อมูลสุขภาพช่องปากนักเรียนทุกคนปีละ 2 ครั้ง และการจัดบริการรักษาเด็กประถมศึกษาที่มีปัญหาสุขภาพช่องปากหรือส่งต่อเด็กที่มีปัญหาไปรับการรักษาที่โรงพยาบาล มีการจัดกิจกรรมที่สำคัญ ดังนี้

1) กิจกรรมแปรงฟันคุณภาพ เพื่อพัฒนาให้เกิดระบบการแปรงฟันหลังอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีคุณภาพต่อเนื่อง ตามเกณฑ์แปรงฟันคุณภาพของจังหวัดแพร่และมีการกำหนดเป็นตัวชี้วัดระดับจังหวัดที่ทำ MOU กับระดับ CUP

2) กิจกรรมพัฒนาคุณภาพการเคลือบหลุมร่องฟัน : มีการออกประเมินคุณภาพการเคลือบหลุมร่องฟันหลังให้บริการ ไปแล้ว 6 เดือน

<u>แนวทาง/มาตรการและกลวิธี</u>

2.ด้านการจัดทำมาตรฐานงานส่งเสริมสุขภาพป้องกันในช่องปากในกลุ่มแม่และเด็ก 0-12 ปี เพื่อนำไปใช้ในทุกสถานบริการสาธารณสุขของจังหวัดแพร่ ดังนี้

กลุ่มแม่และเด็ก 0-5 ปี

กลุ่มหญิงตั้งครรภ์ (ANC)	กลุ่มเด็กอายุ 0-2 ปี	กลุ่มเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
1.จัดทำฐานข้อมูลสุขภาพช่องปากหญิงตั้งครรภ์ 2.การตรวจสุขภาพช่องปาก 3.ให้ทันตสุขศึกษาและการฝึกการแปรงฟัน/Plaque Control Program 4.การจัดบริการรักษา/ส่งต่อเพื่อรับการรักษา 5.การติดตามเยี่ยมบ้านหลังคลอด	1.การจัดทำฐานข้อมูลสุขภาพเด็ก 2.การตรวจสุขภาพช่องปากเด็ก 3.การให้ทันตสุขศึกษาและสอน/ฝึกทักษะการความสะอาดช่องปากเด็กแก่ผู้ปกครอง 4.จัดบริการทาฟลูออไรด์วานิชและตรวจหาฟันผุระยะเริ่มต้น คัดแยกเด็กกลุ่มเสี่ยงและติดตามเยี่ยมบ้าน	1.การจัดทำฐานข้อมูลสุขภาพช่องปากเด็ก 2.การตรวจสุขภาพช่องปากเด็ก 3.การจัดบริการเคลือบหลุมร่องฟันแท้และรักษาตามความจำเป็น 4.ส่งเสริมการจัดกิจกรรมแปรงฟันหลังอาหารกลางวัน 5.การให้ทันตสุขศึกษา 6.การจัดบริการทาฟลูออไรด์วานิช 7.การรักษาโรคฟันผุในเด็กโดยวิธีSMART

กลุ่มเด็กประถมศึกษา

กลุ่มเด็กประถมศึกษา
1.จัดทำฐานข้อมูลสุขภาพช่องปากนักเรียน 2.ตรวจสุขภาพช่องปากนักเรียนตามระบบเฝ้าระวังทันตสุขภาพ ปีละ 2 ครั้ง 3.จัดบริการรักษา/ส่งต่อเด็กที่มีปัญหาฟันถาวรผุ ปัญหาเร่งด่วนระดับ จ. และเหงือกอักเสบ ไปรับการรักษาที่โรงพยาบาล /รพ.สต. 4.ให้บริการเคลือบหลุมร่องฟันเด็ก ป.1 และ ป.6 5.ส่งเสริมการจัดกิจกรรมแปรงฟันหลังอาหารกลางวันในโรงเรียน 6.การให้ทันตสุขศึกษาแก่เด็กนักเรียนประถมศึกษา

3.พัฒนากลยุทธ์รูปแบบและเทคโนโลยีการดำเนินงานส่งเสริม/ป้องกันทันตสุขภาพเพื่อสนับสนุนเครือข่ายและหน่วยบริการในจังหวัด

4.พัฒนาเครือข่ายและต้นแบบการส่งเสริมสุขภาพ นิเทศติดตาม สนับสนุนการดำเนินงานเครือข่ายโรงเรียนเด็กไทยฟันดีอย่างต่อเนื่องเพื่อให้โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อทันตสุขภาพที่ดีของนักเรียน

5.บูรณาการกับกลุ่มงานส่งเสริมสุขภาพ งานศูนย์เด็กเล็กคุณภาพและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

4. สรุปประเด็นสำคัญที่เป็นความเสี่ยงต่อการทำให้การขับเคลื่อนนโยบายหรือการดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จ (Key Risk Area/ Key Risk Factor) ซึ่งได้จากการวินิจฉัย ประมวล วิเคราะห์ สังเคราะห์ จากการตรวจติดตาม

4.1 การดำเนินงานส่งเสริมป้องกันสุขภาพช่องปากในเด็ก 0 – 12 ปี

การลดความชุกของการเกิดโรคฟันผุเป็นตัวชี้วัดระยะยาวที่บ่งชี้ถึงการเข้าถึงบริการ ส่งเสริม ป้องกัน และรักษาพื้นฐานของประชาชน การแก้ไขปัญหาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายควรบูรณาการการทำงานรพ.แม่ข่ายต้องสนับสนุน ทั้ง วัสดุ งบประมาณ กำลังคน ให้คำปรึกษาทางวิชาการ

การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทันตสุขภาพของบุคคลยังเน้นการให้ทันตสุขศึกษา ควรมุ่งเสริมพลังกลุ่มเป้าหมายเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติและพัฒนาทักษะความสามารถในการดูแลสุขภาพช่องปาก

การวางแผนการทำงานในพื้นที่มีการกำหนดตารางการทำงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มเป้าหมายทั้ง 6 กลุ่มอายุ (Timeline) ไม่สอดคล้องกับการติดตามและประเมินผลงาน ทำให้ดำเนินกิจกรรมและประมวลผลงานไม่ทันเวลา

4.2 ทันตบุคลากร

ปัญหาการขาดแคลนทันตแพทย์เฉพาะทางโดยเฉพาะสาขา วิทยาเอนโดดอนท์ ทันตกรรมสำหรับเด็กและทันตกรรมประดิษฐ์

โรงพยาบาลชุมชนห่างไกล มีปัญหาทันตแพทย์ลาศึกษาต่อ โยกย้ายและลาออกบ่อย ทำให้ทันตแพทย์ส่วนใหญ่เป็นบุคลากรจบใหม่ ต้องอาศัยเวลาในการเพิ่มพูนประสบการณ์ เรียนรู้การทำงาน และเรียนรู้ปัญหาต่างๆ ทำให้การทำงานไม่ต่อเนื่องแม้จะมีระบบการส่งต่องานแต่ในทางปฏิบัติยังมีปัญหาเกิดขึ้น

ปัญหาทันตาภิบาลที่เปลี่ยนตำแหน่งและสายงาน มีภารกิจที่ต้องรับผิดชอบมากขึ้น จึงจำเป็นต้องลดภารกิจด้านบริการทันตกรรมลง และมีแนวโน้มที่จะขาดแคลนทันตาภิบาลเพิ่มมากขึ้นในอนาคตเนื่องจากมีการเปลี่ยนสายงานมากขึ้นและ ไม่มีการผลิตเพิ่มขึ้นอย่างสัมพันธ์กัน

4.3 ระบบข้อมูลสารสนเทศ

การพัฒนาการรายงานระบบประมวลข้อมูลจากระบบ 43 แฟ้มและระบบ HDC ให้มีความถูกต้อง เชื่อถือได้ ยังอยู่ในระหว่างการปรับปรุงและพัฒนาความชัดเจนของ Templete ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมผลงาน ซึ่งด้านนิยามหรือการกำหนดตั้งตั้ง ตัวหารผลงานที่ชัดเจน

5. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ปัญหา/อุปสรรค/ปัจจัยที่ทำให้การ ดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์	ข้อเสนอแนะที่ให้ต่อหน่วยรับตรวจ	สิ่งที่ผู้ทำหน้าที่ตรวจราชการรับไปประสานหรือดำเนินงานต่อ
1.ความครอบคลุมในการจัดบริการสุขภาพช่องปากประชาชน ยังไม่ได้ตามเกณฑ์	-กระตุ้นให้พื้นที่มีการวางแผนดำเนินงานครอบคลุมประชากรทุกกลุ่มเป้าหมาย ในทุกกิจกรรมและเน้นคุณภาพของแต่ละกิจกรรมโดยเฉพาะในกลุ่มเด็กปฐมวัย - วิเคราะห์ปัญหาที่แท้จริง และแก้ปัญหาให้ตรงจุด เช่น ทันตบุคลากรไม่เพียงพอ ก็จัดบริการหมุนเวียน พื้นที่ห่างไกล และก็พัฒนาศักยภาพจนท.สาธารณสุขในรพ.สต.นั้นให้สามารถดำเนินกิจกรรมได้	สนับสนุนการเพิ่มศักยภาพการจัดบริการของหน่วยบริการทุกระดับ
2.การบันทึกข้อมูลในระบบ 43 แฟ้ม มีการลงบันทึกข้อมูล /	- ชี้แจงผู้บันทึกข้อมูลและผู้เกี่ยวข้อง ให้เข้าใจวิธีการ และเห็นความสำคัญของการ	

ส่งออกข้อมูลน้อยกว่าที่ปฏิบัติงานจริง และลงข้อมูลไม่ทันเวลา	ลงบันทึกข้อมูล เพื่อให้การจัดเก็บข้อมูลถูกต้องและเชื่อถือได้	
3.งบประมาณในการดำเนินโครงการในพื้นที่มีจำกัดโดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีจำนวนประชากรน้อย	-จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอแก่ รพ.สต. -ขอสนับสนุนงบประมาณจากแหล่งอื่น เช่น กองทุนสุขภาพตำบล	
4.ความขาดแคลนทันตาภิบาลเนื่องจากการเปลี่ยนตำแหน่งและสายงาน	จัดบริการแบบหมุนเวียนใน รพ.สต.ไม่มีทันตาภิบาลประจำโดยทันตาภิบาลและทันตแพทย์ภายใน Cup	-มีแนวทาง/นโยบายให้ ทันตาภิบาลที่เปลี่ยนสายงานและตำแหน่ง ให้รับผิดชอบงานทันตสาธารณสุข -สนับสนุนความก้าวหน้าของตำแหน่งเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข

ข้อเสนอแนะต่อนโยบาย /ต่อส่วนกลาง / ต่อผู้บริหาร / ต่อระเบียบ กฎหมาย

1. กำหนดแผนอัตรากำลังประเภทต่าง ๆ อย่างเหมาะสม
2. กำหนดแผนพัฒนาศักยภาพบุคลากรทั้งภาครัฐ และภาคประชาชน ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการให้บริการของกระทรวงสาธารณสุข
3. พัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม ที่เหมาะสมทั้งด้านการส่งเสริมป้องกัน รักษาและฟื้นฟูสภาพช่องปาก สนับสนุนการถอดบทเรียนการทำงานส่งเสริมป้องกันและพัฒนา

ระดับพื้นที่ ซึ่งแตละพื้นที่ มีความหลากหลายในวิธีคิด วิธีการทำงาน รูปแบบกิจกรรม

4. การสร้างความยั่งยืนของกิจกรรม/โครงการ/นวัตกรรมตางๆ ควรสงเสริมใหมีการบูรณาการไปสูแผนพัฒนาตาง ๆ ในระบบปกติหรือระบบงานประจำ
5. การขยายผลในพื้นที่ตนแบบที่ดี เพื่อพัฒนารูปแบบ ภายในจังหวัด อำเภอ และตำบล และสนับสนุนให้นำนวัตกรรม ความรู้ สิ่งดีๆ ที่เกิดในพื้นที่มาใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนางานส่งเสริมทันตสุขภาพของประชาชนต่อไป
6. สนับสนุนครุภัณฑ์ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการให้บริการสุขภาพช่องปากแก่หน่วยบริการทุกระดับ

นวัตกรรมที่สามารถเป็นแบบอย่าง (ถ้ามี)

โครงการบูรณาการงานส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในเด็ก 0-12 ปี "เด็กแพร่ไร้ฟันผุ สุขภาพดี สูงดีสมส่วน ปลอดโรค"

ผู้รายงาน นางขวัญหทัย มงคล
ตำแหน่งทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ
หัวหน้ากลุ่มงานทันตสาธารณสุข
19 มกราคม พ.ศ. 2561 โทร.089-921-7091
E- mai : Kwanhatai_int@hotmail.com